

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Series Episcoporum Archiepiscoporum Et Electorum
Moguntinorum, Trevirensium Et Coloniensium**

Kolb, Gregor

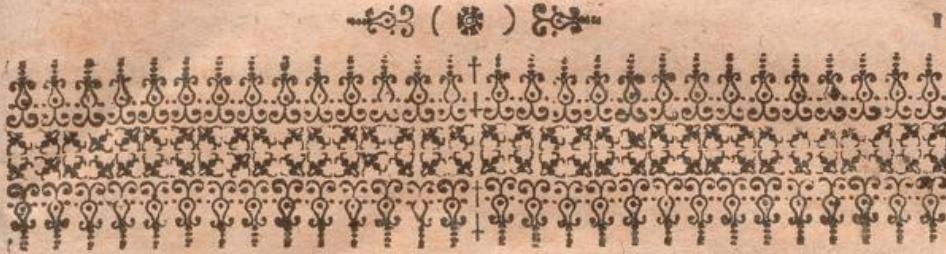
Rottwilae, 1725

VD18 12054054

Secvlvm Primvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64326](#)

SERIES
EPISCOPORUM
MOGUNTIAE.
PERIODUS I.
SECVLVM PRIMVM.
I. D. CRESCENS.

Petro Apostolorum Principi, & Paulo gentium
Doctori non absimiles dedit Discipulos gratia Ser-
vatoris nostri in omnes abundantissima. Hac ea-
dem gratia & vocatione prorsus singulari excitati,
quot regna & provincias tum in Asia, tum in Euro-
pa peragraverint ijdem Apostolorum Principes, ritè credentibus
testatur locupletissimè Sacer Codex non magis humanâ manu ex-
aratus, aut à spiritu privato, quàm divino consilio probatus &
A Dei

Dei scriptus digito. Inter utriusque Doctoris Discipulos numeratus jam abhinc seculis ferè XVII. D. Crescens, à D. Paulo Praeceptore principijs imbutus Apostolicis, à D. Petro autem omnium Pontificum primipilo Episcopus probatus & confirmatus, non unius tantum regni provincias giganteis quasi passibus est emensus, ut ad optatam metam pertingeret. Non desunt forte Scriptores, qui in Asiae provincias, præsertim verò in Galatiam abiisse autumârunt. In Italia hausisse præcepta à Magistris, rerum ordinem ritè arbitrantibus, non est dubium. Viennæ in Gallia tempore aliquanto sedisse Episcopum contendunt Galli maximè. Omnia Episcoporum Moguntiæ primum Evangelij semen seminâsse, zizania eradicâsse, virtutes plantâsse, idolorum delubra destruxisse, ut Sedes prima cederetur Deo, & altera Episcopo, non tantum Orthodoxi concedunt, sed toto capite annuunt etiam Recentiores Heterodoxi non pauci. Annis 22. Moguntiæ Supremum Antistitem sedisse scribit Trithemius D. Crescentis observator sedulus. Trithemio in enumeratis annis conformes sunt Annales Moguntini. Inter Martyres eminuisse imperante Trajano an. Christi 102. aut 103. concordi sententia tradiderunt Authores Itali, Galli, Germani &c, à quibus dissentit neutquam Martyrologium Latinum. Exuvias tanti Martyris Moguntiæ in æde S. Hilarij sepultas primò, & inde in in S. Albani templum translatas esse, exhibent monumenta antiquissima, quibus accessit novum hoc ornamentum Poeticum in basilica arcis Moguntinæ scriptum:

Bis Moguntinis undenos præfuit annos,
Et vitâ clarus, clarus & eloquio,
Martyriumque tulit Trajano Princepe, Christi
Dum Decades denas auxerat una trias.

Reflexio

REFLEXIO

Supra Seriem Moguntinam Singularis.

TAmetsi multis in rebus necesse non sit Historico, Historiam suam nimirum anxiè stabilire probatissimorum authorum firmitate, aut Argumentorum aliorum gravissimo pondere; ut tamen id faciat, suadet persæpe efficacius necessitate consilium. Ea sunt insuper tempora & hominum mores hac nostra ætate, ut quamvis passim Heterodoxorum viri plurimi Historiam scribant, nec tamen probata autoritate, nec ratione ipsi communiant, aliorum nihilominus Historias non Historias, sed fabulas continuò aut calumnias dicant, nisi testimoniis omni exceptione majoribus obruantur, & velut torrente rationum ad assensum rapiantur: quamvis sic etiam frons & oculi sæpe mentiantur, oratio verò sæpiissimè; ut nimirum celetur inimica victoria, & qua semel est imbuta recens odorem servet testa diu. Vel ut apertiùs dicam, ne deserit à suis videatur male fundata super fabulas doctrina etiam dogmatica. Quamvis igitur hoc loco fortè nec Hübnerum, nec Hübnero similem nactus sim adversarium, dum de D. Crescente Moguntiæ Episcopo primo cœpi dicere; consultissimum tamen mihi fore prævideo, si ferè singula gestorum capita majora authoritate communivero:

Quæritur itaque I. An in Galatiam missus venerit

D. Crescens?

Q. II. An Viennam Galliæ pervenerit?

Q. III. Si eò pervenerit, an nihilominus annis 22, Moguntiæ Episcopus federit?

Q. IV. An ab Apostolis Episcopus missus venerit?

Respondetur ad I. Etsi epistolam Doctoris gentium ad Timotheum datam perfunctoriè tantum legenti possit apparere, D. Crescentem tetendisse in Asiae Galatiam, minimè vero in Galliam

A 2

liam, aut adsitas Rheno provincias, hæc tamen duo posteriora membra, minimè verò membrum anterius testantur authoritate sua maxima DD. Epiphanius, Hieronymus, Sophronius, Theodoreetus, Ado, Beda, Usuardus, aliique authores magno numero à P. Serario lib. 2. de rebus Mogunt. relati, quā unanimi sententia tradunt, Galatiæ nomine appellatas fuisse seculis antiquissimis Galliam aliásque Rheno propinquas Provincias.

R. ad II. & III. Viennam Galliæ advenisse D. Crescentem, & multo fortassis tempore populum Orthodoxâ doctrinâ & Christianis moribus instruxisse, produnt nobis Ado, Beda, Usuardus, & Petrus Cluniacensis, nec non Martyrologium Romanum die 27. Junij; nemo tamen authorum horum aut aliorum inficias ibit, D. Crescentem Moguntinis præfuisse Episcopum. Quin si singamus etiam, hunc ipsum D. Pauli discipulum aliquo tempore divina explicâsse præcepta in Asiæ Galatia, in Italia, Gallia & quibusdam Germaniæ provinciis; Moguntiæ perinde tamen nec pilus adimitur: superavit enim ætate sua annos omnino 30. ex communi hac de re Scribentium mente. Quippe in Galatiam missus abiit, abiisse eo tempore certum est, quo Magister Paulus alteram dedit ad Timotheum epistolam: annis verò novem ante D. Pauli Martyrium scriptam fuisse, argumentis probat Baronius, quamvis nonnihil refragentur D. Hieronymus, & Eusebius, seriùs eam conscriptam esse affirmantes. Si igitur horum opinionem amplecti & dicere fas sit, anno Pauli postremo epistolam hanc scriptam, & Crescentem in Galatiam missum venisse, haud adversabimur dictis his nostris: namque D. Paulus an. post natum Servatorem 96. capite plexus sub Nerone, D. Crescens verò, an. 102. aut 103. sub Trajano passus est: annorum igitur 33. intervallum inter D. Pauli & huius discipuli Crescentis fata intercessit: cui si demantur 22. anni Moguntiæ numerati; annos omnes reliquos vendicant sibi Galatia & Galliæ

Vienna

Vienna, nimirum annos 11. Quod si tot annorum spatum non sufficiat aut Gallis aut Galatis, quis jure affirmare poterit, D. Crescentem eo, quo Moguntinis leges explicavit tempore, nunc quam excurrisse in provincias alias nunc propinquas, nunc remotas? abhorruerunt certè ab hac sedendi more & mora antiquissimorum Episcoporum plerique, dum oves pascebant, & nova pascua nunquam non inquirebant.

R. ad IV. Inter D. Pauli discipulos floruisse Crescentem etiam, consensu maximo tradidere Patres & Historici tum antiqui, tum medij, tum recentiores, quorum omnium recenset nomina Serarius lib. sui cap. 11. pag. 226. An verò à Paulo, an ab Apostolorum Principe Petro Episcopus missus venerit in Galliam, aut si mavis, in Germaniam, tam parùm dissentire videntur authores gravissimi, ut qui in ea missione partem Petro, & partem Paulo tribuerit, omne punctum tulerit: misit nimirum Petrus, misit & Paulus; hic discipulum ille Episcopum. Quin misisse suo modo Crescentem Apostoli omnes censendi sunt juxta illud, quod habet lib. 1. Constitut. Apostol. cap. 47. *Crescentem Episcopum Ecclesiarum Galatæ Ordinavimus.*

Fallitur nimirum maximopere, qui in Apostolorum Collegio dissensionibus multis aut discordiis locum fuisse existimat: caput unum & membra plura concordes servabant animos; quam concordiam procul dubio à Divino Spiritu datam cum negare non sustinerent Heterodoxorum multi, finxere duo humana capita, Petrum & Paulum Ecclesiæ præesse jussos ab uno supremo Capite Christo Deo.

Verùm inani huic sententiæ caput pridem amputavit una cum C. Bellarmino authorum plurimorum phalanx, argumentis veluti gladiis ex S. Codice petitis potentissima, Cæterum à D. Pe-